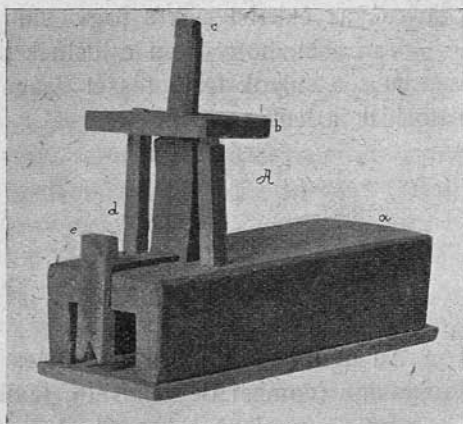

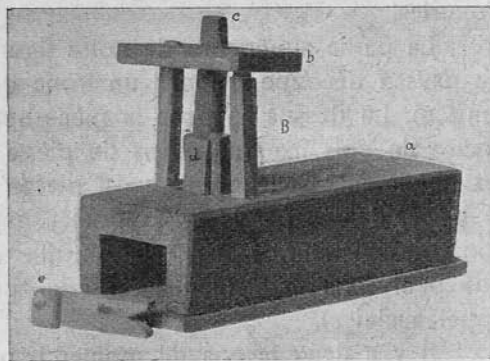
Rókafogó csapda.

A csoklovinai Cholnoky-barlangban (Hunyad vm.) július havában végzett ásatások idején a barlanghoz vezető erdőben rókafogó csapdára bukkantam. Oly helyen feküdt, hogy a fényképező géppel semmiképpen sem lehetett hozzáférni. Kicsiben megcsináltattam egyik ponoriczi paraszt ácsossal.

Képzünk felső része (A) a felállított csapdát mutatja. Egy kb. 1.20 m. hosszú fatörzset váj ki a paraszt (a). Erre egy járomnak nevezett rész (b) kerül, mely áll két faoszlopból, mik a csapda testébe vannak erősítve s az ezeket fent összekötő lapos fadarabból. Ez utóbbi át van fúrva s e lyukon át halad az alúl fogazott, sulyoknak nevezett tag (c), mely alsó harmadában bevágott. Ebbe a bevágásba illik bele egy ék (d), melyet egy alúl szintén bevágott ú. n. kulccsal (e) lehet a csapdához gyengén rögzíteni.

A csapda beállítása kétféle. Vagy hátsó felével állítják a róka lyukhoz s ez esetben elülső felét nehéz kövekkel eltakarják és lenyomtatják, hogy semmi se férhessen hozzá, mikor is a lyukából kifelé jövő rókának föltétlenül a csapdatest üregesfelén kell átmennie. Mihelyt ennek innenső végéhez ér, megérinti orrával a kulcsot, ez leesik. Ezzel egyidejűleg esik a

róka nyakára az alúl fogazott sulyok is, magával rántva az éket oly módon, hogy ez voltaképpen keményen odafogja a nyíláshoz a sulykot.

Bárhogy is vergődik a róka, képtelen ennek révén a sulykot fölvetni s fogva marad. E csapdának tehát lényeges része az ék, mely nemcsak arra hivatott, hogy a kulcs segítségével feltartsa a sulykot, hanem hogy a leesés pillanatában vele együtt essék s azt szorosán meg is fogja. Hogy ez pontosan sikerüljön, a sulyok alsó harmadában említett bevágást kell alkalmas módon megcsinálni. A sulyok elülső falával derékszögben kell mennie s nem szabad túlságos mélynek lennie. Képünk alsó része (B) a csapdát működése után mutatja.

A csapda most vázolt beállításában nincs szükség csalétekre. Ismeretes egy másik beállítás is, melynél a csaléteknek is van szerepe. Ebben az esetben a csalétket a kulcs alá helyezik, a csapdát pedig kiállítják valamely alkalmas helyre oly módon, hogy elülső részét eltakarják rendszerint kövekkel s a róka csak a csapdatest nyílásán, hátulról közelítheti meg a csalétket. Amint hozzá akar látni, megbillenti a kulcsot, a sulyok az ékkel leesik s fogva marad a ravasz.

Van eset, hogy nem csinálnak jármot, hanem fa mellé állítják a csapdát s a sulyok felső részét faágak tartják s odatámasztott farúdak biztosítják a leesés ellen.

Dr. Roska Márton.

Piège à Renards.

Au cours de fouilles exécutées dans la grotte de Cholnoky à Csoklovina (comitat de Hunyad), je découvris, dans le bois conduisant à la grotte, un piège à renard. Il était situé de façon à ne pas pouvoir être photographié. Je le fis reproduire en petit par un charpentier de Ponorics.

La partie supérieure de notre figure A), montre le piège monté. Le paysan découpe d'abord un tronc de bois d'environ 1, 20 m. de long a). La dessus se pose la pièce appelée joug b), formé de deux socles de bois fixés au corps du piège, et d'une pièce de bois plate, les réunissant. Cette dernière est perforée, et à travers l'ouverture passe la pièce, dentée par le bas, appelée maillet c), qui est entaillée dans son tiers inférieur. Dans cette entaille vient s'insérer un coin d), que l'on peut fixer faiblement au piège, par l'intermédiaire d'une pièce appelée clef e).

Il y a deux façons de monter le piège. Première façon: Le piège est placé de manière à ce que la moitié postérieure du piège touche la tanière du renard, et dans ce cas la moitié antérieure est recouverte de pierres, et fortement pressée, de sorte que l'on ne puisse pas y